

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült a 1907/2006/EK, 1272/2008/EK és a 2015/830/EU rendelet szerint

1. szakasz: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító:

WC tisztító

1.2. Azonosított felhasználás: tisztítószer, savas tisztítás, felületaktív anyagot is tartalmazó vízköoldó

Ellenjavallt felhasználás: fentitől eltérő;

1.3. A gyártó, a forgalmazó és a biztonsági adatlap szállítójának adatai:

Well Done St. Moritz Kft.

H-2900 Komárom, Mártírok út 92.

Telefon: +36 34 340 312, Fax: + 36 34 540 129

Honlap: www.welldone.eu

A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: welldone@welldone.eu

1.4. Sürgősségi telefon: Magyarországi Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ):
06 (1) 476-6464; éjjel-nappal hívható száma: 06 (80) 20 11 99

2. szakasz: A veszélyek meghatározása

2.1. Az keverék osztályozása: a gyártó, a vonatkozó uniós szabályozások, a 1272/2008/EK (CLP¹) rendelet és módosításai szerint **a termék veszélyes keverék.**

Osztályozása: Skin Irrit. 2, H319, Eye Dam. 1, H318, STOT SE 3, H335

A veszélyességi osztályok rövidítésének jelentését, valamint a H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

2.2. Címkézési elemek: piktogram: GHS05,

<p>VESZÉLY</p>	<p>A keverék veszélyeire/kockázataira figyelmeztető H-mondatok: H290: Fémekre korrozív hatású lehet. H315: Bőrirritáló hatású. H318: Súlyos szemkárosodást okoz. H335: Légúti irritációt okozhat.</p> <p>Óvintézkedésre vonatkozó P-mondatok: P102: Gyermekektől elzárva tartandó. P103: Használat előtt olvassa el a címkén közölt információkat. P261: Kerülje a gőzök/permet belélegzését. P305+P351+P338: SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN: Óvatos öblítés vízzel több percen keresztül. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.</p>
-----------------------	--

Veszélyt meghatározó összetevők: sósav, C₁₂₋₁₅-alkohol-etoxilát

Összetevők a 648/2004/EK szerint: <5% nemionos felületaktív anyag, Illatanyagot tartalmaz.

2.3. Egyéb veszélyek

Fizikai-kémiai veszély: erősen savas, lúgokkal hevesen reagál. Aktív klórtartalmú anyagokkal/termékekkel érintkezve mérgező klórgáz szabadul fel. Fémekre korrozív hatású lehet.

Egészségkárosító veszély: szembe, bőrre kerülve irritál. Tartós, többszöri érintkezés esetén károsodás léphet fel. Nagy mennyiségű sósavgőz/permet belélegzése tüdőödémát okozhat.

Környeztkárosító hatás: Előírás- és rendeltetésszerű használat, kezelés, tárolás és ártalmatlanítás esetén a környeztkárosító hatás kockázatával nem kell számolni.

3. szakasz: Összetétel vagy összetevőkre vonatkozó adatok

3.1. A keverék leírása, kémiai jelleg: savas kémhatású vizes oldat, keverék.

Veszély összetevő	Koncentráció	Veszélyességi osztály és kategória, H-mondat
-------------------	--------------	--

¹ Classification, Labelling and Packaging: 1272/2008/EK rendelet és módosításai

Sósav 30-33% vizes oldata* CAS-szám: nincs ² EK-szám: 231-595-7 Index-szám: 017-002-01-X	30-33%	Met Corr. 1: H290; Skin Corr. 1B: H314; STOT SE 3: H335
C ₁₂₋₁₅ -alkohol-etoxilát** CAS-szám: 68131-39-5 EU-szám: 500-195-7	<5%	Acute Tox. 4, H302; Eye Dam. 1, H318

* A termék sósav-tartalma: 8 – 10%; A sósav oldatokra vonatkozó speciális koncentráció határok: Skin Corr. 1B, H314, ha $c \geq 25\%$, Skin Irrit. 2, H315 + Eye Irrit. 2; H319, ha $10\% \leq c < 25\%$, STOT SE 3, H335: $c \geq 10\%$

** Nem osztályozott anyag a 1272/2008/EK VI. mellékletében, megadott osztályozás gyártói

A gyártó más veszélyes összetevő jelenlétét nem jelzi, egyéb összetevők (sűrítőanyag, illatanyag-kombináció, víz, stb.) nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak vagy koncentrációjuk a termékben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétét a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A fenti veszélyjelek és H-mondatok a tiszta komponensekre vonatkoznak, a termék veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg. A H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. szakasz: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése/általános tudnivalók: A sérültet távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit azonnal le kell venni. Eszméletlen vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad! **Az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát.**

Belélegzés esetén: A sérültet vigyük friss levegőre, helyezük nyugalomba, szoros ruhadarabjait lazítsuk meg. Ha légzési nehézség lép fel, alkalmazzuk légzéstámogatást, és azonnal hívjunk orvost.

Ha szembe kerül: Azonnal, alapos, legalább 10 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjak széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. Ha lehetséges a kontaktlencsét távolítsuk el! Panasz állandósulása esetén forduljon szakorvoshoz.

Lenyelés esetén: A szájüreget vízzel alaposan ki kell öblíteni. Itassunk sérülttel több pohár vizet! **NE HÁNYTASSUNK!**

Bőrré kerülés esetén: A szennyezett ruházat eltávolítása után öblítse le a bőrt bő folyóvízzel és szappannal. Tartós bőrirritáció esetén forduljunk orvoshoz.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: irritál minden expozíciós úton. Szemmel történő tartós érintkezés esetén károsodást okozhat. Nagy mennyiségek belégzésekor tüdőödéma is felléphet.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: ha mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, ill. biztonsági adatlapját. **Megjegyzés az orvos számára:** kezeljen a tüneteknek megfelelően.

5. szakasz: Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: szokásos oltóanyagok (vízpermet, oltópor, oltóhab, szén-dioxid).

A környezetben égő anyagok alapján kell meghatározni.

5.2. Különleges veszélyek: hidrogén-klorid tartalmú gázok és gőzök szabadulnak fel.

5.3. Javaslat a tűzoltóknak: védőfelszereléseket a környezetben égő anyagok alapján kell meghatározni. A védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket távolítsuk el.

6. szakasz: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

Mentesítéskor egyéni védőfelszerelés szükséges (védőruha, védőkesztyű, védőszemüveg), lásd még a 8. szakaszt. Kerülni kell a termékkel történő expozíciót! A veszélyövezetet zárjuk le, a mentesítést csak kiképzett, a szükséges védőfelszerelésekkel ellátott személy végezze. Figyeljünk a csúszásveszélyre!

² A sósav CAS-száma nem azonos a hidrogén-klorid CAS-számával; EK-számuk azonos, Index-számuk eltérő; lásd az ESIS adatbázist.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

Ne engedjük, hogy nagy mennyiségű kiömlött anyag kezelés nélkül a csatornába vagy élő vizekbe jusson!

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei és anyagai

Nagy mennyiségű kiömlött terméket inert folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok, föld, vermikulit, diatomaföld) kell befedni, felitatni, összegyűjteni, megfelelően címkézve tárolni és a helyi előírásoknak megfelelően megsemmisíteni. A maradékot bő vizes felmosással kell feltakarítani. Kis mennyiségű kiömlött terméket sok vízzel le kell öblíteni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 7., 8. és 13. szakaszokat.

7. szakasz: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

A vegyi anyagoknál szokásos óvintézkedések betartásával kell kezelni! Szembe, bőrre ne kerüljön! Óvakodjunk a termék permetének belélegzésétől is, nem szabad más termékekkel, lúgos, aktív klórtartalmú készítménnyel keverni. Jól szellőző helyen használjuk a terméket! Lásd még a 8. szakaszt.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

A terméket hűvös, napfénytől védett, jól szellőző helyen, eredeti, bontatlan csomagolásban, jól lezárva, élelmiszerektől, élvezeti cikkektől elkülönítve, oxidálószerektől, aktív klórtartalmú termékektől távol kell tárolni. Gyermekek kezébe nem kerülhet!

7.3. Meghatározott végfelhasználás: Savas tisztítás, vízkő és egyéb szerves lerakódások eltávolítása. A felhasználók köre: lakossági és foglalkozásszerű. A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót és tartásuk be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó utasításokat.

8. szakasz: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Foglalkozási expozíciós határértékek: (a munkahelyi levegőben megengedett határértékek):

Sósav: ÁK^3 : 8 mg/m^3 , CK^4 : 16 mg/m^3 — 25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM rendelet

Sósav DNEL⁵ értékek foglalkozásszerű felhasználókra

Akut/rövid távú expozíció belélegzéssel - lokális hatás: DNEL = 15 mg/m^3

Hosszú távú expozíció belélegzéssel - lokális hatás: DNEL = 8 mg/m^3

Sósav PNEC⁶ értékek: nincs adat, a sósav vízben disszociált, a káros hatást a pH savas eltolódása jelenti.

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- Zárt térben történő használatkor megfelelő szellőzésről gondoskodni kell.
- Védőfelszerelés, szemmosó-pohár/palack, mosakodási lehetőség biztosítása.

Higiéniai intézkedések:

- Munka közben étkezni, inni és dohányozni nem szabad!
- A termék használat után mossunk kezet.
- Élelmiszerektől, italoktól, takarmányoktól távol tartandó.
- Körültekintő munkával kerüljük el a termékkel történő expozíciót (szembejutás, bőrre kerülés, stb.)

Személyi védőfelszerelések:

- **Légutak védelme:** szükséges, ha a szellőzés nem megfelelő.
Ha a sósav koncentrációja a légtérben meghaladja az előírt határértékeket, P2-es szűrőbetéttel ellátott maszk szükséges (MSZ EN 143).
- **Szemvédelem:** ha szembefröccsenés veszélye fennáll szorosan záródó védőszemüveg/védőálc használata szükséges nagy mennyiségek kezelése esetén, áttöltéskor, menetesítéskor. (MSZ EN 166).
- **Kézvédelem:** viseljük saválló védőkesztyűt (MSZ EN 374).

³ ÁK: munkahelyi levegőjében egy műszakra megengedett átlagkoncentráció

⁴ CK: megengedett csúskoncentráció, rövid ideig megengedhető legnagyobb levegőszennyezettség egy műszakon belül

⁵ DNEL: DERIVED NO EFFECT LEVEL, a származtatott hatásmentes humán-expozíció szintje.

⁶ PNEC: PREDICTED NO EFFECT CONCENTRATION, az adott ökoszisztémára károsan még nem ható, becsült küszöbkoncentráció.

- **Bőrvédelem:** savas hatásoknak ellenálló munkaruha viselése szükséges nagy mennyiségek kezelése esetén mentesítéskor.

További információk: Az egyéni védőfelszerelést a munkahelynek, a termék mennyiségének megfelelően kell kiválasztani. A fentiek a szakszerűen végzett tevékenységre és rendeltetésszerű felhasználási feltételekre vonatkoznak, átlagosnak tekinthető körülmények között. Ha ettől eltérő viszonyok vagy rendkívüli körülmények között történik a munkavégzés, a további szükséges teendőkről és az egyéni védőeszközökről szakértő bevonásával ajánlott dönteni.

8.3. Környezetvédelem: Kerüljük el a hígítatlan termék célzott felhasználásán kívüli csatornába jutását.

9. szakasz: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk

Halmazállapot:	folyadék
Szín:	termékre jellemző
Szag:	termékre jellemző, többféle illatban kisserelt
Szagküszöbérték:	nincs adat
Sűrűség	$1,10 \pm 0,04 \text{ g/cm}^3$ (20°C-on):
pH:	kb. 1
Oldhatóság vízben:	korlátlanul elegyedik
Lobbanáspont:	$> 100^\circ\text{C}$
Dermedéspont:	nincs adat
Robbanási határok:	nincs adat
Gőzsűrűség:	nincs adat
Log $K_{o/w}$:	nincs adat
Viszkózitás:	nincs adat
Öngyulladás hőmérséklet:	nincs adat
Bomlási hőmérséklet:	nincs adat
Robbanási tulajdonság:	nincs adat, nem jellemző
Oxidáló tulajdonság:	nem osztályozandó oxidáló keveréknek

10. szakasz: Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: lúgokkal hő fejlődése közben reagál, aktív klórtartalmú készítményekkel klórgáz fejlődik. Hő hatására sósavgáz szabadul fel.

10.2. Kémiai stabilitás: megfelelő kezelés és tárolás esetén stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: lúgok, lúgos készítmények, aktív klórtartalmú termékek. Ne keverjük más készítményekkel!

10.4. Kerülendő körülmények: hő, fagy, napfény, magas hőmérséklet.

10.5. Nem összeférhető anyagok: erős oxidálószeres, reaktív fémekkel hidrogén fejlődhet (réz, vas, cink, magnézium, alumínium), bázisok, lúgok, ammónia, aminok, aktív klórtartalmú tisztítószerek.

11. szakasz: Toxikológiai adatok

A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ: A készítménnyel toxikológiai vizsgálatokat nem végeztek. A termék osztályozása a koncentrációviszonyok, az összetevőkre vonatkozó osztályozások, a sósav oldatokra megállapított uniós speciális koncentrációhatárok alapján a CLP rendelet előírásai szerint történt. A termék nem osztályozandó lenyelve ártalmatlan.

A termék bőrirritálónak osztályozandó: tekintve a sósav-oldatokra vonatkozó speciális koncentrációhatárt:

Skin Irrit. 2; H315: $10\% \leq c < 25\%$. A termék osztályozása: STOT SE 3, tekintve sósav-koncentrációját és a sósav oldatokra megadott speciális koncentrációhatárt: STOT SE 3; H335, ha $c \geq 10\%$

A termék osztályozása: Eye Dam. 1, mivel az Eye Dam. 1 osztályozású összetevőjének koncentrációja $>3\%$.

A termék expozíciójának várható tünetek, hatások:

Belégzés: permetének, gőzeinek belégzése irritálja a torkot és a légutakat, köhögés, légzési nehézség léphet fel. Nagy mennyiségű sósavgáz belégzése tüdőviznyit okozhat.

Bőr: bőrirritációt okoz.

Szem: szemirritációt vált ki. Homályos látás, szemvörösödés, fájdalom léphet fel. Szemkárosodást okozhat tartós és/vagy gyakori érintkezés esetén.

Lenyelés: száj-, nyelőcső-, gyomor-bélrendszeri irritáció, hasi fájdalom, hasmenés, hányás léphet fel, marásos sérülés sem kizárható. Károsíthatja a fogzománcot.

12. szakasz: Ökológiai információk

12.1. Toxicitási adatok: Környezeti hatás a pH-eltolódás miatt valószínűsíthető, de ez a kockázat az ökoszisztémák pufferkapacitása, természetes pH-ingadozások, stb. következtében általában elfogadható. A termék nagy mennyiségeit és maradékait a közcsatornába, élővizetekbe, talajba juttatni nem szabad.

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság: a hidrogén-klorid a levegőben fotokémiai oxidációval átalakul. A talajba, felszíni vizekbe bemosódik, disszociált formában van jelen; semlegesítődik. Nem bioakkumulálódik, szervesetlen anyag. A termékben lévő felületaktív anyag, biológiailag könnyen lebontható. A biológiai lebonthatóság megfelel a 648/2004/EK rendeletben előírt biológiai lebomlási kritériumoknak. Az ezt alátámasztó adatok mindenkor a tagállamok illetékes szerveinek a rendelkezésére állnak, és közvetlen kérésükre vagy a tisztítószer gyártó kérésére megtekinthetők.

12.3. Bioakkumuláció: nincs további adat.

12.4. Mobilitás a talajban: nincs további adat.

12.5. PBT, vPvB értékelés: nincs adat.

12.3. Egyéb: Víztisztítást veszélyeztet, pH-eltolódást okozhat; tömény formában nem szabad a közművek szennyvízcsatornáiba, valamint a természetes felszíni vizekbe és a talajvízbe juttatni. Ha hígított formában a szennyvízcsatornába vezetik, az erre vonatkozó helyi előírások (pl.: pH-érték) követendők.

13. szakasz: Ártalmatlanítási szempontok

13.1. Hulladékkezelési módszerek: a készítmény maradékainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A készítmény hulladékának besorolása a 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet alapján történt.

A készítmény hulladékának besorolása, a hulladékulcs/EWC-kód: 20 01 14* savak, veszélyes hulladék

Hulladékká vált csomagolóanyag hulladékulcsa (EWC-kód): 15 01 02 műanyag csomagolási hulladék

A csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységet a 442/2012. (XII. 29.) Kormányrendelet szabályozza.

14. szakasz: Szállításra vonatkozó információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO) **veszélyes áru**.

Szárzföldi szállítás (ADR/RID): UN-szám: 1789

Az anyag megnevezése: klórhidrogénsav (sósav)

Osztályozási kód: C1, Veszélyt jelölő szám: 80

Csomagolási csoport: III, Veszélyességi bárca száma: 8; Korlátozott mennyiség: 5 liter

Engedményes mennyiség: E1, Szállítási kategória/alagút-korlátozási kód: 3 (E)

15. szakasz: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. A keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Vonatkozó közösségi joganyagok

CLP-rendelet: 1272/2008/EK és módosításai

Tisztítószer-rendelet: 648/2004/EK és módosításai

98/24/EK irányelve a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének, biztonságának védelméről;

Foglalkozási expozíciós határértékek: 91/322/EK rendelet és módosítása; 2000/39/EK irányelv és módosításai

Vonatkozó nemzeti joganyagok

Tisztítószeresek: 270/2005. (XII.15.) Korm. rendelet a mosó- és tisztítószeresek hatóanyagai biológiai lebonthatóságának ellenőrzéséről és az információszolgáltatás rendjéről;

- 329/2012. (XI.16.) Korm. rendelet a mosó- és tisztítószeres forgalombahozatalának feltételeiről és az ellenőrzés rendjéről
- Munkavédelem: az 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről; 25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról; 33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről; 3/2002. (II.8.) SzCsM-EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről;
- Kémiai biztonság: 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai
- Környezetvédelem: 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól;
2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékokról;
98/2001. (VI.15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről; 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet a hulladék jegyzékről;
- Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; 28/2011. (IX.9.) BM rendelet

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: nem készült.

16. szakasz: Egyéb információk

Az adatlap a termék szállított állapotára vonatkozik. A biztonsági adatlap csak a biztonsági követelmények szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt. A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak, és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük, illetve hisszük. A felhasználó saját felelősségére dönt az említett információk alkalmazásáról és a termék felhasználásáról. Az adatlap nem jelenti bármilyen jogi kötelezettség vagy felelősség vállalását a bármilyen körülmények között történő használatból, illetve helytelen használatból adódó következményekért.

16.1. A 3. szakaszban feltüntetett rövidítések és H-mondatok teljes szövege, magyarázata:

- H302 Lenyelve ártalmas.
H314 Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.
H315 Bőrirritáló hatású.
H318 Súlyos szemkárosodást okoz.
H319 Súlyos szemirritációt okoz.
H335 Légúti irritációt okozhat.

Veszélyességi osztályok rövidítései: (a rövidítések utáni számok (1-4), az osztályon belüli kategóriát jelölik meg, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek):

Met. Corr.: fémekre korrozív hatású; Skin Corr.: bőrmarás; Eye Dam.: szemkárosodás; Skin Irrit.: bőrirritáció; STOT SE, célszeri toxicitás, egyszeri expozíció, jelen esetben légúti.

16.2. Adatlaptörténet: jelen adatlap (3.0 verzió) 2017. május 23-án készült, az előző verzió minden szakaszra kiterjedő felújítása, célja a CLP rendelet előírásainak történő megfeleltetés.